ISSN 2454-0501

Ľubietovské noviny

Ročník VII. • Číslo 2 • Jún 2023

ŠTVRŤROČNÍK VYDÁVANÝ OBCOU ĽUBIETOVÁ PRE LEPŠIU INFORMOVANOSŤ OBČANOV

Ľubietovský banícky a hutnícky deň

20. máj 2023

ZDAR BOH

20. mája sa konal v Ľubietovej - bývalom slobodnom kráľovskom banskom meste 10. Banícky a hutnícky deň a v tento deň obec znova ožila svojou slávnou minulosťou.

Podujatie zorganizovala obec Ľubietová a OZ Libetha – Ľubietovský banícky a hutnícky spolok pod záštitou Združenia baníckych spolkov

Pokračovanie na 2. strane ▶

Príhovor šéfredaktorky

Milí naši čitatelia,

čas neúprosne beží a po období jarného znovuzrodenia je tu zrazu moje a možno aj vaše zbožňované ročné obdobie. Leto nám každoročne prináša radosť z vytúženého času na oddych, času dovoleniek a čerpania nových síl zo slnečných lúčov. Najmä, keďže v posledných mesiacoch rezonovali v diskusiách a správach samé zlé správy – živelné pohromy, vojnové konflikty a sociálne neistoty, ktoré nám z našich síl pravidelne ukrajujú. Javí sa, že riešenia nastolených problémov nebudú rýchle, ani jednoduché. Stále máme však v sebe silu meniť k lepšiemu svet okolo nás a urobíme všetko preto, aby náš život v Ľubietovej bol plnohodnotný, nezabudnuteľný a krásny. Že to tak je, uvidíte aj v tomto vydaní obecných novín. Možno obsah pre niektorých z vás veľa neznamená, veď je to len pár stránok, ale sme radi, že sa nám darí aj na tých pár stránkach zachytiť čo najviac aktivít z diania v obci.

Touto cestou ďakujem všetkým prispievateľom a verím, že sa nám spoločnými silami podarí naše noviny vylepšovať.

Jana Majerová

▶ *Pokračovanie z 1. strany*

a cechov Slovenska a Slovenskej železnej cesty. Nechýbal tradičný banícky sprievod, banícke súťaže a piesne v podaní novobanského spevokolu Cantus Monte Regis.

Krásny slnečný deň spríjemnili sprievodné akcie ako pestrý kultúrny program, výstava chránených zvierat, minerálov, bohatý remeselnícky jarmok a jarmočné špeciality.

J. M.

Autorka foto: S. Pupalová

Kladenie vencov

29. marec 2023

Pri tejto príležitosti si členovia a členky SZPB uctili pamiatku padlých hrdinov v prvej a druhej svetovej vojne, ako aj oslobodenie Ľubietovej. Predsedníčka miestnej organizácie Milena Vachová aktívne do tejto udalosti zapája aj žiakov našej základnej školy.

Pri príležitosti kladenia vencov sa konala aj členská schôdza, počas ktorej členovia organizácie srdečne pogratulovali jubilantke Irenke Filadelfiovej, ktorá sa v tomto roku dožíva krásnych 90 rokov života.

Predsedníčka jej odovzdala Pozdravný list Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov – Oblastného výboru v Banskej Bystrici, v ktorom jej predseda OBV SZPB vyslovil poďakovanie za prácu v SZPB.

J. Majerová

Autorka foto: S. Pupalová

Výpis z uznesení zo 4. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 31. marca 2023

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Peter Kováč, Bc. Jana Majerová, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac; Ospravedlnený: Ing. Pavol Čuba
Hlavná kontrolórka: PhDr. Tatiana Jancurová; Za občanov: 4

OcZ 4 – 1/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 2/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *určuje* Zuzanu Kútnu za *zapisovateľku* zápisnice, Miloša Sauku a Petra Kováča za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 3/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* návrhovú komisiu v zložení: Bc. Jana Majerová predseda, Ing. Marián Benka člen, Miloš Sauka člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 4/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *berie na vedomie* správu o plnení uznesení predloženú hlavnou kontrolórkou obce. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 5/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* VZN obce Ľubietová č. 2/2023, ktorým sa dopĺňa VZN obce Ľubietová č. 87/2009 o číslovaní stavieb a o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev v zmysle predloženého návrhu. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 6/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* VZN obce Ľubietová č. 3/2023 o stanovení finančného pásma na nákup potravín na jedlo podľa vekových kategórií stravníkov a príspevok zákonného zástupcu dieťaťa a žiaka od 1. 5. 2023, v zmysle predloženého návrhu. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 7/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová
I/ *berie na vedomie* návrh na vyhlásenie voľby hlavného kontrolóra obce na ďalšie funkčné obdobie od 1. 6. 2023
II/ *vyhlasuje* voľbu hlavného kontrolóra obce Ľubietová, ktorá sa uskutoční dňa 19. 5. 2023 na zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Ľubietová
III/ *určuje* úväzok hlavného kontrolóra obce v rozsahu 0,2 týždenného pracovného úväzku a termín na odovzdania prihlášok do 5. 5. 2023 do 12.00 hod.
IV/ *stanovuje* náležitosti prihlášky, ktoré je povinný záujemca predložiť nasledovne:
a) v prihláške uchádzač uvedie svoje osobné údaje v rozsahu podľa § 10 ods. 4 písm. a) zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov, ako aj telefonický, prípadne e-mailový kontakt
b) životopis uchádzača s prehľadom doterajších zamestnaní, funkčného zaradenia a odbornej praxe
c) doklad o najvyššom dosiahnutom vzdelaní (úradne osvedčená kópia)
d) čestné vyhlásenie o spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu
e) písomný súhlas uchádzača so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov pre účel voľby hlavného kontrolóra
f) prihláška s požadovanými náležitosťami musí byť doručená písomne v listinnej podobe v stanovenom termíne do podateľne Obecného úradu Ľubietová v uzavretej nepriehľadnej zalepenej obálke s označením „Voľba hlavného kontrolóra".
V/ *zriaďuje* komisiu na posúdenie splnenia zákonných náležitostí podaných prihlášok v zložení poslanci obecného zastupiteľstva, predseda komisie Pavel Zajac ml. Uchádzač, ktorý splní kvalifikačné predpoklady v zmysle § 18a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na výkon funkcie a včas odovzdá prihlášku so všetkými náležitosťami, bude zaradený ako kandidát na voľbu hlavného kontrolóra a bude písomne pozvaný na zasadnutie OZ. Každý kandidát má právo v deň konania voľby hlavného kontrolóra na vystúpenie pred poslancami OZ v rozsahu cca 10 minút. Predpokladom pre výkon práce hlavného kontrolóra je znalosť ekonomických, právnych predpisov v oblasti územnej samosprávy v zmysle rozsahu vykonávanej práce podľa § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
VI/ *ukladá* obecnému úradu bezodkladne zabezpečiť zverejnenie voľby hlavného kontrolóra obce obvyklým spôsobom, najmenej 40 dní pred dňom konania voľby. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 8/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *berie na vedomie* správu o vykonanej kontrole v zmysle plánu hlavnej kontrolórky obce za II. polrok 2022, ktorá bola zameraná na proces realizácie projektu NFP „Zníženie energetickej náročnosti budovy Centrum voľného času Ľubietová". Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 9/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *berie na vedomie* Správu o výsledku čiastkovej kontroly v zmysle plánu hlavnej kontrolórky obce za I. polrok 2023, ktorá bola zameraná na kontrolu zmlúv a účtovných dokladov vo veci predaja bytov v obecnej bytovke Podlipa č. 468/1, Ľubietová. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 10/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *berie na vedomie* zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonanú rozpočtovým opatrením č. 1/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie príjmov a výdavkov, ktorou sa upravili prenesené kompetencie, finančné dary

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	54 710,00	40 758,00
Kapitálové	0,00	0,00
Finančné operácie	-14 145,00	0,00
Spolu	**40 565,00**	**40 758,00**

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 11/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová
I/ *berie na vedomie*
návrh na zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 2/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie príjmov a výdavkov podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	52 134,00	82 801,00
Kapitálové	8 183,00	1 056,00
Finančné operácie	0,00	0,00
Spolu	**60 317,00**	**83 857,00**

II/ *schvaľuje*
zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonanú rozpočtovým opatrením č. 2/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie príjmov a výdavkov:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	52 134,00	82 801,00
Kapitálové	8 183,00	1 056,00
Finančné operácie	0,00	0,00
Spolu	**60 317,00**	**83 857,00**

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 12/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová
I/ *berie na vedomie*
návrh na zmenu rozpočtu ZŠ T. G. Masaryka, Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 1/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie a viazanie príjmov a výdavkov, finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	14 303,00
Kapitálové	0,00	0,00
Finančné operácie	14 303,00	0,00
Spolu	**14 303,00**	**14 303,00**

II/ *schvaľuje*
zmenu rozpočtu ZŠ T. G. Masaryka vykonaním rozpočtového opatrenia č. 1/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie a viazanie príjmov a výdavkov, finančných operácií

▶

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	14 303,00
Kapitálové	0,00	0,00
Finančné operácie	14 303,00	0,00
Spolu	**14 303,00**	**14 303,00**

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté
OcZ 4 – 13/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce
I/ *berie na vedomie*
zámer previesť vlastníctvo nehnuteľného majetku vo vlastníctve obce Ľubietová vymedzenom v bode II/ návrhu, a to z dôvodu osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí;
II/ *schvaľuje*
trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov zverejnenie zámeru v zmysle ustanovenia § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, prevodu vlastníctva nehnuteľnosti - bytu č. 1 nachádzajúceho sa na prízemí bytového domu vľavo, číslo vchodu 1, súpisné číslo 468, na ulici Podlipa, postaveného na pozemku parcela registra „C" KN č. 560 o výmere 205 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie a spoluvlastníckeho podielu 6599/40756 k celku na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu číslo vchodu 1, súpisné číslo 468, na ulici Podlipa, postaveného na parcele registra „C" KN č. 560 o výmere 205 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, Dušanovi Šalingovi, nar. 24. 5.1984, trvale bytom ulica Podlipa 468/1, 976 55 Ľubietová, ako kupujúcemu za kúpnu cenu vo výške 1200,- € (slovom: tisícdvesto €), ktorá bola uhradená do pokladne obce v plnej výške a splnenie nasledovných podmienok:
- peňažné plnenie (1200,- €), ktoré bolo uhradené kupujúcim, sa započítava oproti pohľadávke predávajúceho na zaplatenie kúpnej ceny,
- predmetom prevodu nie je spoluvlastnícky podiel na pozemku zastavanom bytovým domom, predmetná nehnuteľnosť nie je vo výlučnom vlastníctve predávajúceho. Právny vzťah k parcele registra „C" KN č. 560 o výmere 205 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, nie je evidovaný na liste vlastníctva. Zámer prevodu je prípadom hodným osobitného zreteľa z dôvodu, že ide o prevod bytu jeho doterajšiemu užívateľovi, ktorý predmetný byt užíva dlhodobo, vykonával nevyhnutnú údržbu a opravy majetku vo vlastníctve obce, ako aj dôvodmi sociálneho charakteru na strane kupujúceho – užívateľa bytu, u ktorého obec ako vlastník bytu neeviduje nedoplatky na platbách spojených s užívaním bytu. Uvedený prevod je zároveň v súlade so zámermi obce Ľubietová v oblasti bytovej politiky.
Prevod bude odsúhlasený po zverejnení zámeru obce po dobu najmenej 15 dní pred schvaľovaním prevodu obecným zastupiteľstvom podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí.
Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 4 – 14/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* prenájom pozemku v k. ú. Ľubietová, parcely KN E 3355, trvalo trávny porast o výmere 5092 m², parcely KN E 3356, trvalo trávny porast o výmere 11833 m² pre JKM Žeriavy, s. r. o., Bystrá, a to podľa § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov ako dôvody hodné osobitného zreteľa (pozemok bezprostredne hraničí s nehnuteľným majetkom vo vlastníctve žiadateľa) za cenu vo výške 18,- € za hektár/rok (30,50 €/rok za celú výmeru) na dobu 8 rokov od podpisu zmluvy, so zapracovaním inflačnej doložky do zmluvného dojednania, cena nájmu. Predmet prenájmu stanovuje na využitie pre rekreačné účely a zabezpečenie kosenia. Zámer prenájmu bol schválený Uznesením č. OcZ 3 – 9/2023 zo dňa 20. 1. 2023 a bol následne zverejnený.
Za: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Bc. Jana Majerová, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac; Zdržal sa: Peter Kováč. Uznesenie bolo prijaté.
OcZ 4 – 15/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová: A. *berie na vedomie* žiadosť Jána Šarika, Banská Bystrica o odpredaj časti pozemku v k. ú. Ľubietová parc. KNE 7080, „nameraná plocha 38,3 m²". B. *konštatuje*, že pozemok bezprostredne hraničí s nehnuteľným majetkom vo vlastníctve žiadateľa, rodinný dom s priľahlým pozemkom. C. *súhlasí* so zverejnením zámeru na odpredaj pozemku v k. ú. Ľubietová, a to časti parcely KNE 7080, vo výmere cca 40 m² podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, za cenu 25 €/m². Žiadosť bude opätovne prerokovaná po vypracovaní geometrického plánu za účasti obce na náklady žiadateľa a po zverejnení zámeru obce na odpredaj.
Za: 0; Proti: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Bc. Jana Majerová, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva; Zdržal sa: Peter Černák, Pavel Zajac. Uznesenie nebolo prijaté.
OcZ 4 – 16/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* podanie výpovedí nájomcom v nehnuteľnosti vo vlastníctve Obce Ľubietová - garáž súpisné číslo 91, k 30. 6. 2023. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

Výpis z uznesení z 5. mimoriadneho zasadania obecného zastupiteľstva dňa 14. apríla 2023

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac; Ospravedlnená: Bc. Jana Majerová
Hlavná kontrolórka: PhDr. Tatiana Jancurová – ospravedlnená; Za občanov: 4

OcZ 5 – 1/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 5 – 2/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *určuje* Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Ing. Pavla Čubu a Miloša Sauku za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 5 – 3/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* návrhovú komisiu v zložení Peter Kováč predseda, Peter Černák člen, Miloš Sauka člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 5 – 4/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* Ing. Jozefa Piliara, narodeného 11. 5. 1965, trvale bytom ul. Dimitrovova 398/13, Polomka, za nového konateľa spoločnosti Obecná píla Ľubietová, s. r. o., so sídlom ul. Zábava č. 442/44, Ľubietová, IČO: 316 05 397, od termínu 17. 4. 2023. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

Výpis z uznesení zo 6. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 19. mája 2023

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac; Ospravedlnená: Bc. Jana Majerová
Hlavná kontrolórka: PhDr. Tatiana Jancurová; Za občanov: 1

OcZ 6 – 1/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 6 – 2/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *určuje* Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Ing. Pavla Čubu a Miloša Sauku za overovateľov zápisnice. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 6 – 3/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* návrhovú komisiu v zložení: Ing. Pavol Čuba predseda, Miloš Sauka člen, Peter Černák člen. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.
OcZ 6 – 4/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *I. berie na vedomie* správu o plnení uznesení predloženú hlavnou kontrolórkou obce, *II.*

schvaľuje zrušenie Uznesenia č. OcZ 32 - 13/2022 zo dňa 22. 4. 2022 vo veci vymenovania p. Jozefa Rosenbergera za konateľa spoločnosti OCP, s. r. o. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 5/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov v zmysle ustanovenia § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, prevod vlastníctva nehnuteľnosti - bytu č. 1 nachádzajúceho sa na prízemí bytového domu vľavo, číslo vchodu 1, súpisné číslo 468, na ulici Podlipa, postaveného na pozemku parcela registra „C" KN č. 560 o výmere 205 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie a spoluvlastníckeho podielu 6599/40756 k celku na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu číslo vchodu 1, súpisné číslo 468, na ulici Podlipa, postaveného na parcele registra „C" KN č. 560 o výmere 205 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie Dušanovi Šalingovi, nar. 24. 5. 1984, trvale bytom ulica Podlipa 468/1, 976 55 Ľubietová ako kupujúcemu za kúpnu cenu vo výške 1200,- € (slovom: tisícdvesto €), ktorá bola uhradená do pokladne obce v plnej výške a splnenie nasledovných podmienok:
- peňažné plnenie (1200,- €), ktoré bolo uhradené kupujúcim sa započítava oproti pohľadávke predávajúceho na zaplatenie kúpnej ceny,
- predmetom prevodu nie je spoluvlastnícky podiel na pozemku zastavanom bytovým domom, predmetná nehnuteľnosť nie je vo výlučnom vlastníctve predávajúceho. Právny vzťah k parcele registra „C" KN č. 560 o výmere 205 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, nie je evidovaný na liste vlastníctva.

Prevod je prípadom hodným osobitného zreteľa z dôvodu, že ide o prevod bytu jeho doterajšiemu užívateľovi, ktorý predmetný byt užíva dlhodobo, vykonával nevyhnutnú údržbu a opravy majetku vo vlastníctve obce, ako aj dôvodmi sociálneho charakteru na strane kupujúceho – užívateľa bytu, u ktorého obec ako vlastník bytu neeviduje nedoplatky na platbách spojených s užívaním bytu. Uvedený prevod je zároveň v súlade so zámermi obce Ľubietová v oblasti bytovej politiky. Zámer prevodu bol odsúhlasený Uznesením č. OcZ 4 –13/2023 zo dňa 31. 3. 2023 a následne bol zverejnený po dobu najmenej 15 dní pred schvaľovaním prevodu obecným zastupiteľstvom podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 6/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová: A. *berie na vedomie* žiadosť Miroslava Hajdúcha s manželkou Elenou a Jozefa Turčana s manželkou Petrou o odpredaj pozemku v k. ú. Ľubietová parc. KN C 1078/9, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 52 m² .

B. *konštatuje*, že pozemok bezprostredne hraničí s nehnuteľným majetkom vo vlastníctve žiadateľa, rodinný dom súp. č. 505, s priľahlým pozemkom. C. *súhlasí* so zverejnením zámeru na odpredaj pozemku v k. ú. Ľubietová, a to parcely 1078/9, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 52 m², a to podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, za cenu 20,- € za m². Žiadosť bude opätovne prerokovaná po zverejnení zámeru obce na odpredaj. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 7/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová
I/ *berie na vedomie* informáciu starostu obce k počtu doručených prihlášok do voľby hlavného kontrolóra obce, splneniu podmienok voľby a následnú prezentáciu kandidátov na funkciu hlavného kontrolóra obce.
II/ *schvaľuje* spôsob vykonania voľby hlavného kontrolóra obce verejným hlasovaním podľa poradia, dátumu doručených obálok prihlášky do voľby HKO. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 8/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* Pavla Šimuna za hlavného kontrolóra obce Ľubietová od 1. 6. 2023 na ďalšie funkčné obdobie. Za: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva; Proti: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Miloš Sauka, Pavel Zajac. Uznesenie nebolo prijaté.

OcZ 6 – 9/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* PhDr. Tatianu Jancurovú za hlavnú kontrolórku obce Ľubietová od 1. 6. 2023 na ďalšie funkčné obdobie. Za: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Miloš Sauka, Pavel Zajac; Proti: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva. Uznesenie nebolo prijaté.

OcZ 6 – 10/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* Pavla Šimuna za hlavného kontrolóra obce Ľubietová od 1. 6. 2023 na ďalšie funkčné obdobie. Za: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva; Proti: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Miloš Sauka, Pavel Zajac. Uznesenie nebolo prijaté (II. kolo voľby).

OcZ 6 – 11/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *volí* PhDr. Tatianu Jancurovú za hlavnú kontrolórku obce Ľubietová od 1. 6. 2023 na ďalšie funkčné obdobie. Za: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Miloš Sauka, Pavel Zajac; Proti: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva. Uznesenie nebolo prijaté (II. kolo voľby).

OcZ 6 – 12/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *berie na vedomie* voľbu hlavného kontrolóra obce žrebovaním p. Pavla Šimuna. Za: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva; Proti: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Miloš Sauka, Pavel Zajac. Uznesenie nebolo prijaté.

OcZ 6 – 13/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová
I/ *berie na vedomie*
návrh na zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 3/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie a viazanie výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	25 000,00
Kapitálové	0,00	60 460,00
Finančné operácie	85 460,00	0,00
Spolu	**85 460,00**	**85 460,00**

II/ *schvaľuje*
zmenu rozpočtu obce Ľubietová vykonanú rozpočtovým opatrením č. 3/2023 podľa § 14 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie a viazanie výdavkov a povolené prekročenie a viazanie finančných operácií použitím

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	0,00	25 000,00
Kapitálové	0,00	60 460,00
Finančné operácie	85 460,00	0,00
Spolu	**85 460,00**	**85 460,00**

III/ *schvaľuje* výdavky podľa bodu II. použitím prostriedkov z rezervného fondu obce
Za: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva,
Zdržali sa: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Pavel Zajac. Uznesenie bolo prijaté.

OcZ 6 – 14/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* zoznam členov jednotlivých komisií obce Ľubietová nasledovne: Finančná komisia: Predseda: Ing. Marián Benka; členovia: Monika Fischerová, Mária Paličková, Elena Dobríková. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 15/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* členov komisie na ochranu verejného poriadku: Predseda: Pavol Zajac; člen: Peter Černák. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 16/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* členov komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov: Predseda: Ing. Peter Sedláček; členovia: Miloš Sauka, Peter Černák. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 17/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *berie na vedomie*: komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov konštatuje, že starosta obce Ľubietová Ing. Pavel Zajac si splnil zákonom stanovenú povinnosť – písomne predložiť predsedovi komisie oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov.
Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 18/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* členov komisie životného prostredia a výstavby: Predseda: Peter Kováč; členovia: Ing. Pavol Čuba, Ing. Peter Sedláček, Katarína Resutíková Mandyčevská, Marek Mesík, Stanislav Sedláček, Jozef Lettrich, Bc. Petra Felnerová. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 19/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* členov sociálno-zdravotnej komisie: Predseda: Bc. Zdenko Urva; členovia: Pavol Zajac ml.; Elena Dobríková, Tatiana Čiefová. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

OcZ 6 – 20/2023 - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová *schvaľuje* členov komisie služieb a cestovného ruchu: Predseda: Peter Černák; členovia: Pavol Zajac ml.; Dagmar Zajacová. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyseľne prijaté.

Beseda s autorkou publikácie Alicou Frühwaldovou

Zľava MUDr. I. Belan, L. Mandyčevská, A. Frühwaldová

MUDr. I. Belan s organizátorkami besedy

Poďakovanie Ivana Majera – Šuchovie

26. máj 2023

O koľko lásky som prišla
(druhé doplnené vydanie)

Alica Frühwaldová, rodená Belanová sa narodila v roku 1947. Bola dcérou Oskára Belana a Edity Mittelmannovej a pred druhou svetovou vojnou patrili medzi 89 000 ľudí židovského vierovyznania na Slovensku. Príbeh, ktorý Alica napísala nie je vymyslený. Je to skutočný a neobyčajný príbeh rodiny v období holokaustu, ktorý hovorí o tragédiách, nesmiernom strachu a nepredstaviteľnom utrpení spôsobenom rasovým prenasledovaním počas druhej svetovej vojny.

Naveky budem zaviazaná rodine pána Potančoka z Ľubietovej, rodine Martina Majera-Šuchovie a pána Čiefa zo Strelník. Ďakujem za všetky životy, ktoré ste zachránili a pomohli im.

Pravdivé sú slová: „Ak zachrániš jeden život, zachrániš celý svet. Vy ste zachránili životy. Zachránili ste tak môj celý svet. Skláňam sa pred vami s vďakou a úctou za to najvzácnejšie. Za život. Bez vás by tu neboli moji rodičia, bez vás by tu nebol môj brat, bez vás by som tu nebola ja".

Jana M.

Poľovníci, hasiči, záchranári deťom

V našom poľovnom združení PZ Rúbane Ľubietová pracujeme s deťmi už skoro druhé desaťročie formou Krúžku mladých priateľov poľovníctva a prírody pri Základnej škole T. G. M. Minulý rok sme začali nultým ročníkom Malého Hubertovského dňa (Hubert je patrón poľovníkov) na Strelníkoch, pri príležitosti dňa detí a júna - mesiaca poľovníctva. Tento rok sme zorganizovali 1. ročník v ľubietovskom parku, ktorý je ako stvorený na takúto akciu. Keďže chceme, aby sa aj ostatné deti zoznámili so širokou škálou lesníckych a poľovníckych vedomostí a zručností, týkajúcich sa prírodného bohatstva, majúc ho rovno za humnom, robíme to touto formou. Ak toto bohatstvo budú poznať a vedieť o ňom už od ranného detstva, tak si ho budú aj vážiť a chrániť po celý život. A takto

nám do budúcna môže odpadnúť aj problém čiernych skládok, a nielen tých, lebo tú krásu nášho regiónu si odpadom znehodnocovať nebudú. Verím, že sa niečo podučili aj rodičia.

Pripravili sme pre deti rôzne stanovištia. Postupne, prechádzajúc nimi, sa naučili, ako spoznávať dreviny podľa listov, druhy parožia, vtáčie koliesko, koliesko drevín podľa plodov, stopy zveri, frotáž obrázkov zvierat, zvuky zveri a tiež vábničky zvierat v akcii. Veľký záujem bol aj o chodúle. Napokon si deti mohli pohladkať aj severské psíky počas výkladu Paľka Černáka. Hasiči zo Strelník pripravili stanovište zo striekačkou na cieľ a záchranári z Povrazníka robili ukážku prvej pomoci aj s inštruktážou. Pri stanovištiach sme mali zvukový sprievod lesného rohu trubača Martina Seredyho. Obvodná poľovnícka komora nám zabezpečila sokoliarov z Banskej Bystrice, ktorí priniesli rôzne druhy dravcov. Majestátneho orla stepného a rôzne sovy. Predviedli nám pútavé predstavenie s dravcami v akcii na našej promenáde.

Po absolvovaní stanovíšť si deti prevzali odmenu, keramický medailón vo forme stopy od našej keramikárky p. Skybovej, a mohli si opiecť špekáčik za asistencie našich členov. Bola aj sladkosť a pitný režim. Celú akciu umocnil pekne upravený a pokosený park s príjemným počasím a usmievavým tímom ochotných ľudí. PZ Rúbane sa chce poďakovať samosprávam Ľubietovej, Strelník a Povrazníka za sponzorovanie tejto akcie a všetkým, ktorí venovali svoj drahocenný čas deťom.

Ján Doboš, predseda PZ Rúbane Ľubietová

Okrsková hasičská súťaž

21. máj 2023

Okrsková hasičská súťaž sa konala tento rok u našich susedov na Strelníkoch za účasti DHZ Strelníky, DHZ Povraznik, DHZ Ľubietová. DHZ Ľubietová postavila do súťaže 4 družstvá.

Umiest. družstiev DHZ Ľubietová:

- muži nad 35 rokov - 1. miesto s výsledným časom 139,80
- muži II. - 2. miesto s výsledným časom 110,07
- muži I. - 3. miesto s výsledným časom 110,76
- ženy - 2. miesto s výsledným časom 129,26

Okresná hasičská súťaž

04. jún 2023

Okresná hasičská súťaž sa konala v Dúbravici za účasti celkom 16 súťažných družstiev z okresu Banská Bystrica. DHZ Ľubietová postavila aj do okresnej súťaže 4 družstvá.

Umiestnenie družstiev DHZ Ľubietová:

- muži nad 35 rokov - 2. miesto
- muži II. - 7. miesto
- muži I. - 6. miesto
- ženy - 2. miesto

Srdečne gratulujeme.

Medvedia hrozba

Nedá mi nespomenúť horúcu tému výskytu a početnosti Medveďa hnedého na Podpoľaní. Isto ste postrehli mnohý ich výskyt v blízkosti ľudských obydlí a dokonca i útoky na hospodárske zvieratá v Očovej, či Hrochoti. Ľubietová nie je výnimkou. Hlásili ste nám veľa pozorovaní a stretov v lokalitách Kyslá, Jamy, Šajbica, Posádka, Podlipa, Píla.

Medveď hnedý je chránený živočích a jeho manažment podlieha Ministerstvu životného prostredia (MŽP). Domovský areál, teritórium dospelého jedinca je 1500 – 3000 ha. Takže na našu výmeru revíru 6100 ha by nám stačilo 6 jedincov. Časy, kedy ho bolo umenie stretnúť, sú už dávno preč. Lenže mnohým ľudom na podhorí už dochádza trpezlivosť. Nie je mysliteľné, aby nám medveď hnedý bránil v bežnom živote, tradičnom hospodárení a včelárení. Aj nejedna mamička už dobre popremýšľa, či pustí dieťa samé na bicykel, alebo z autobusu na Píle pešo domov na Podlipu.

Pre naše MŽP je v súčasnosti však prednejšia ochrana živočíšnej ríše, nie život vidieckeho obyvateľa. Preto si myslíme, že jediným možným riešením je dostať *Medveďa hnedého* do aktívneho plánu chovu a lovu. To znamená riešiť jeho početnosť lovom za daných podmienok. Neobstojí ani argument, že sme v EÚ a platia pre jeho ochranu prísne smernice. Slovinci, Fíni, Švédi, Rumuni si dary prírody vážia, avšak na výnimku ho lovia a podľa poľovníckych tradícií aj uctia a gazdovsky spotrebujú. Na Slovensku, keď uloví medveďa záchranný tím, zabalia ho do igelitového vreca bez poľovníckej úcty a ide do kafilérie, ktorú zaplatíme my všetci. Dúfajme, že sa situácia urgentne vyrieši k spokojnosti všetkých, a predovšetkým nás, vidieckeho obyvateľstva.

Ján Doboš,
predseda PZ Rúbane Ľubietová
Ilust. foto

NAJ agro dievča a NAJ agro chlapec

25. apríl 2023

Úspešná súťaž pre najmladšiu generáciu budúcich poľnohospodárov NAJ agro dievča/chlapec sa konala 25. apríla 2023 po 3-ročnej prestávke. Dejiskom tohto podujatia, ktoré sa po prvýkrát uskutočnilo pred 10 rokmi, bola aula Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Do súťaže sa zapojilo 47 študentov z 15 stredných škôl s poľnohospodárskym zameraním z celého Slovenska. Súčasťou podujatia bola návšteva Výskumného centra SPU v Nitre AgroBioTech, kde boli stredoškolským študentom prezentované informácie o možnostiach štúdia na univerzite a mali aj možnosť navštíviť tamojšie laboratóriá.

SOŠ pod Bánošom do súťaže tento rok nominovala za dievčatá študentku Karolínku Čiefovú z Ľubietovej.

Karolínka študuje na SOŠ odbor podnikateľ pre rozvoj vidieka. Obdivuhodné je, že i napriek zložitej situácii v agrosektore majú mladí ľudia pozitívny vzťah k vidieku a konkrétne k farmárstvu. Náš región Karolínka hrdo reprezentovala v kroji po svojej prastarej mame zo Šajby a veru jej pristal.

Prezradila o sebe, že miluje zvieratá, prírodu a v škole sa aktívne venuje sokoliarstvu. Doma ju čaká kobylka Tara, o ktorú sa s láskou stará.

J. M.

Karolínka Čiefová

Karolínka s kobylkou Tarou

Karolínka ako sokoliarka

Hity s Maduarom v Ľubietovej

30. apríl 2023

Takmer každému, kto sa v 90. rokoch minulého storočia aspoň trochu zaujímal o hudbu, neunikol ošiaľ, ktorý vznikol okolo žánru dancefloor. Na Slovensku a v Čechách medzi ich popredných predstaviteľov jednoznačne patrila dnes už legendárna slovenská hudobná skupina **Maduar**. V rámci svojho „vidieckeho" turné v tomto roku absolvovala koncert aj u nás v Ľubietovej, a to vďaka organizátorovi koncertu Petrovi Štefanovskému. Kultúrny dom zaplnili hádam všetky vekové kategórie a okrem domácich fanúšikov prišli aj nadšenci z okolitých obcí a miest. Atmosféra hneď od začiatku bola fantastická a všetci sa skvele zabavili.

J. M., Zdroj: M. Smrčok

Skvelá atmosféra v ľubietovskej sále

Organizátor P. Štefanovský v akcii

Jarný koncert

24. máj 2023

Koncert žiakov Základnej umeleckej školy v Brusne sa uskutočnil 24. mája v kultúrnom dome v Ľubietovej. Žiaci a žiačky ZUŠ predviedli svoje umenie v speve, tanci a dramatickom umení.

Žiaci a učitelia ZUŠ pri príprave koncertu

Osobnosti

Martin Jančuška

(* 6. august 1912 Liptovská Kokava – † 4. november 1979 Bratislava)

Martin Jančuška bol slovenský osvetový pracovník. Ľubietová síce nie je jeho rodiskom, ale ako priženený do Brzuľov v Ľubietovej žil a pracoval ako učiteľ vo vtedajšej meštianskej škole. Študoval na Pedagogickej akadémii v Bratislave a po roku 1945 na Filozofickej fakulte UK a tiež na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Po ukončení štúdií pôsobil ako pomocný učiteľ na meštianskych školách, neskôr ako riadny učiteľ. Stal sa pracovníkom Slovenského ústredia ĽUT v Bratislave. Od roku 1957 šéfoval časopisu *Ľudová tvorivosť, Umelecké slovo.* V roku 1969 sa stal šéfredaktorom časopisu *Javisko.* Bol autorom bábkovej hry, inštrukčných článkov, zostavovateľom repertoárových zborníkov, materiálových pomôcok. Z češtiny preložil cca 16 bábkových hier. Bol účastníkom SNP, členom okr. RNV v Banskej Bystrici a tajomníkom RNV v Ľubietovej. Ladislav Ťažký, autor viac ako tridsiatich knižných publikácií, niekoľko dní pred svojou smrťou zostavil osnovu svojej poslednej knihy *Moji majstri,* do ktorej zaradil aj portréty a profily významných osobností kultúrneho a spoločenského života, medzi ktorými nechýbal práve Martin Jančuška.

Ocenenie: 1970 – Zaslúžilý pracovník kultúry

Tik-tak

Pred časom sme vás prostredníctvom Ľubietovských novín zoznámili s Michalom Majorošom a jeho nevšednou záľubou. Okrem toho, že vyrába krásne výrobky z rôznych druhov dreva, nájdu sa medzi nimi aj také, ktoré sú skombinované s „odpadom". Pre niekoho odpad a nepotrebná vec, v Michalových očiach však po úprave použiteľný materiál. Tento mladý muž si podáva ruku s kreativitou bez toho, aby umenie študoval. Tak spod jeho šikovných rúk vychádzajú nádherné kúsky umenia. Keďže čas tak neúprosne beží a všetci ho meriame, nedali sa na Baníckom a hutníckom dni v remeselníckom jarmoku prehliadnuť jeho „hodiny".

Jana M., autorka foto: S. Pupalová

Michal Majoroš

Školstvo

Školská športová olympiáda

Piatok 2.júna 2023 bol pre žiakov našej základnej školy olympijský.

Začal zhromaždením družstiev športovcov pred školou a pokračoval sprievodom obcou.

Slávnostný ceremoniál školskej športovej olympiády v obecnom parku za prítomnosti pána starostu dodržal tradície športových olympiád: nechýbalo vztýčenie vlajky, sľuby športovcov a rozhodcov, zapálenie olympijského ohňa, príhovor a kultúrny program najmladších športovcov z materskej školy.

Celé dopoludnie patrilo pohybu a súťaženiu. Za dosiahnuté výkony žiaci získali medaily a diplomy.

Pri slávnostnom ukončení hier sme vlajku symbolicky pripravili na športové olympiády pre starších športovcov do Domovov sociálnych služieb, kde pôjdeme zorganizovať športové hry pre seniorov.

Zahájenie OH

Vlajkonosiči

Sprievod obcou

Najmladší olympionici

Ocenení šiestaci

Návšteva v RTVS, štúdio B. Bystrica

V rámci projektu Profesijná orientácia žiakov sme navštívili atraktívne pracovisko RTVS štúdio Banská Bystrica. Sprevádzal nás pán **Radoslav Zemančík, ktorý tu pracuje ako dramaturg, moderátor a redaktor**. Najväčší zážitok pre mladších aj starších bola práca za kamerou.

Víťazné Vedecké krabice

Šikovní žiaci školy sa so svojimi učiteľmi Mgr. Ondrejom Chriašteľom a Mgr. Soňou Vlčákovou zapojili do súťaže Vedecké krabice, ktorú vyhlásila Základná škola v Trstenej. Vedecké krabice je nová celoslovenská súťaž, ktorá rozvíja žiacku tvorivosť a kreativitu. Zapojená škola dostala krabicu s rôznymi pomôckami a chemikáliami a úlohou žiakov je vymyslieť s použitím čo najväčšieho množstva pomôcok najlepší pokus a spraviť videozáznam podľa zadaných kritérií. Naša škola bola medzi päťdesiatkou zapojených škôl z celého Slovenska. S prvou vedeckou krabicou a prvým pokusom pracovali žiaci IX. ročníka – Rosenbergerová Aneta, Luptáková Martina a Luptáková Michaela. Videopokus bol úspešný a postúpili sme do top 20 najlepších škôl. Prišla k nám vedecká krabica č.2 – opäť so všelijakými pomôckami. Pri realizácii druhého videa pracovali žiaci VII. ročníka – Tobias Čief, Danková Janka, Tornyosová Anna a Filadefiová Andrea. Video malo úspech a naša škola sa stala víťazom. Ďakujeme žiakom za realizáciu a učiteľom za koordináciu súťaže. Naše úspešné a víťazné videá si môžete pozrieť na stránke školy (www.skola.lubietova.sk) v sekcii Aktuality.

Mgr. Soňa Vlčáková

Školstvo

Aktivity MŠ

Obľúbená turistika

Olympijské medaily

Ľupčiansky čitárik 2023

V ZŠ Sama Cambela v Slovenskej Ľupči sa konala súťaž v čítaní s názvom „Ľupčiansky čitárik". Do súťaže sa zapojili aj žiaci našej základnej školy. Hlavným cieľom a poslaním súťaže je rozvoj čitateľskej gramotnosti u žiakov 1. stupňa ZŠ. Tak si žiaci ZŠ z okolitých miest a obcí medzi sebou zmerali sily v technike čítania a úlohách zameraných na čitateľskú gramotnosť. Kritériami hodnotenia bolo čítanie textov so správnou výslovnosťou a použitím prozodických vlastností reči, riešenie problémových úloh s daným textom, odpovede na otázky týkajúce sa textov.

Dievčatá z Ľubietovej boli odvážne a tvorivé, v konkurencii sa nestratili.

1. miesto vo svojej kategórii získala Terezka Tornosyová a 2. miesto Andrejka Lisuchová

Srdečne gratulujeme!

Zábavný park

Rodičovská rada v spolupráci s rodičmi žiakov, sponzormi a základnou školou pripravili na Deň detí zážitok v podobe návštevy zábavného parku v Banskej Bystrici.

Veselá trieda

Šťastné úsmevy

Príchod do zábavného parku

Veselá trieda

Malí zápasníci

Veľké jarné upratovanie

22. apríl 2023

Iniciátormi spoločnej brigády v rámci Dňa Zeme boli tradične už po šiesty rok Komisie obecného zastupiteľstva. Na námestí sa stretli všetci, ktorým záleží na životnom prostredí a chcú urobiť našu obec krajšou. Boli to dobrovoľníci, ktorí prišli bez toho, aby zato niečo očakávali. Čakala som síce viac účastníkov, no aj tých tridsať potešilo. Úžasné bolo, že sa zišli všetky vekové kategórie. Veľmi oceňujem účasť detí s mamičkami. Veď ako ináč sa deti v obci naučia spoločensky žiť a zaujímať sa o veci verejné?

Práca človeka formuje, neubližuje. Tí skôr narodení si určite spomínajú na svoje školské časy a množstvo odpracovaných hodín na skrášľovaní dediny.

Počas niekoľkých hodín práce sa nám podarilo urobiť poriadok v okolí parku pred evanjelickým kostolom, pred Jednotou, v Promenáde, na námestí a pri Klube mládeže. Chlapská posila upratala odpad v Chotárnej a iných lokalitách obce.

Po práci čakalo na brigádnikov občerstvenie, ktoré pripravil Štefan Lamper na Kolkárni Sokol. Záverom príspevku konštatujem, že nestačí brigádu urobiť len raz do roka. Začnime sa všetci po celý rok správať tak, aby sme mali upratovania čo najmenej. Veď všetci vieme, že smeti patria do smetných nádob, že verejné priestranstvá nie sú skladisko.

Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým zúčastneným za skvelo odvedenú prácu, ochotný prístup a veselú atmosféru, Štefanovi Lamperovi za chutný gulášik. Budeme dúfať, že na budúci rok svojou účasťou podporí túto aktivitu ešte viac našich spoluobčanov.

J. M.

Foto:

Divadelné predstavenie „Kokoš"

19. marec 2023

Trochu trpkú veselohru o tom „správnom gazdovaní" odohrali s veľkou profesionalitou divadelní ochotníci z Medzibrodu 19. marca 2023. Divadlo má v Medzibrode už pomaly 110 ročnú tradíciu a každoročne naštudujú minimálne jedno divadelné predstavenie. Každé ich predstavenie má veľký úspech vďaka výstižnej téme. V tejto veselohre siahli po autorskom texte Tomáša Pohorelca, ktorý uspel v celonárodnej súťaži „Žatva drámy 2022", kde sa zaradil medzi tri najlepšie neinscenované texty a získalo zlaté pásmo. Plne obsadený kultúrny dom veľkým potleskom odmenil ako režiséra, tak aj skvelých hercov.

Jana Majerová

Kňaz Filip Nikolai a rektor Gregori

Svetlo reformácie do Ľubietovej, ktorá bola slobodným kráľovským banským mestom, prišlo skoro. Jej obyvateľmi boli v tom čase zväčša nemeckí baníci prichádzajúci sem za čias Fuggerovcov z Banskej Bystrice.

Daniel Krman spomína prvého ľubietovského evanjelického kazateľa Jána Mathesia, ktorý vraj umrel v žalári martýrskou smrťou. Známejšie je mučeníctvo jeho nástupcu, ľubietovského farára Filipa Nikolaiho a tunajšieho evanjelického rektora Gregoriho. O ich smrti rozpráva najstaršia ľubietovská evanjelická matrika okrem iného toto:

Turecký vladár Soliman prišiel do krajiny, keď premohol pri Moháči r. 1526 kráľa Ľudovíta. Turecký mocnár prijal pod svoju ochranu sedmohradského vojvodcu Jána zo Zápolia, oddajúc mu Budín a ustanovil ho za poplatníka závislého panovníka. Tak sa stalo roku Pána 1526.

Vtedy začínalo brieždiť v krajine svetlo evanjelia, najmä v banských mestách a medzi nimi obzvlášte v Ľubietovej pôsobením Filipa Nikolaiho, kazateľa slova Božieho. Bol učeným mužom hrdinského ducha, majúc v práci pri sebe horlivého pomocníka, tunajšieho rektora Gregoriho.

Satana bolelo, že jeho tmu začínajú rozháňať. Svojím jazykom podpálil kráľovských poverenikov, aby začali sipieť na spomenutých nových vierozvestov. Tak vypravili svojich vojakov do Ľubietovej, žiadajúc vydať slova Božieho kazateľa, ktorého ako najhoršieho kacíra podľa povinnosti a sľubu majú potrestať. Ľubietovci to najprv odopreli a poradili svojmu kňazovi, aby aspoň dovtedy, kým sa strmý útok na neho neutíši, šiel na bezpečné miesto. On poslúchol a odišiel na Staré Hory. Vojaci napadli Ľubietovú a pochytali šiestich údov magistrátu a podobne i rektora školy, ktorý nemal sa dostatočne na pozore. Po dvoch ich odviedli do Zvolena. Najprv ich napomínali, aby sa prísahou odriekli diabolského kacírstva a do katolíckej cirkvi sa prinavrátili. Oni odopreli, potom pokúsili sa odstrašiť ich hrozbami, ale bez úspechu. Takto videli stálosť týchto inovercov, bez protirečenia a jednohlasne vyriekli, že sú hodni spálenia. Chytili rektora, ktorý odpovedal svojím odporcom sebavedomejšie a vždy oduševnene napomínal na stálosť uväznených bratov – spolutrpiteľov. Priviedli ich k ohňu, rozloženému pri potupnici na námestí. Keď rektora položili na hranicu a priviazali k stĺpu, privolávali mu, aby vzýval Máriu ako patrónku o pomoc, že ho oslobodia. Ale nemohli ho na to nakloniť. Odpovedal vraj, že za svojho Prostredníka uznáva len samého Ježiša Krista, uspokojuje sa s ním jediným, nežiada si ani iných prostredníkov k Bohu. Tak duchom stálosti naplnený podstúpil popravu ohňom a vypustil dušu v modlitbe.

Radní páni, vyvedení v putách, hľadeli na jeho smrť. Pohrozili im, že aj ich tak upália, ak nevyzradia svojho kňaza a nevyvedú ho z úkrytu a sami v skrúšenom pokání nezavrhnú bludy a nevrátia sa znova k matke – cirkvi.

Medzitým prišli vyslanci banských miest orodovať, i dôrazne prosili, aby sa neprenáhlili s popravou. Ale ani farár sa nemohol dlho skrývať. Vyviedli ho z baní, do ktorých bol vošiel, a upadol do osídla vyšetrovateľov. Keď už dlho a mnoho sa semtam radili, uzniesli sa odviesť ho do Budína ku kráľovi. Prejdúc míľu cesty po dobronivský zámok, neviem akým zlým duchom naplnení, menia úmysel. Potom ho rozlične napomínali odstúpiť od predsavzatia, ak sa navráti do cirkvi, sľubujúc mu slobodu skrze svätých. Nakoniec ohňom, a čo je od ohňa väčšie, pekelným zatratením usilujú sa ho odvrátiť, ale on duchom Božím posilnený ostal neprestrašeným a nepremoženým. Stojí výrok jeho: „Kam Boh rozkáže, hotový som kráčať a podstúpiť aj najhoršiu smrť." Dodáva, že sám si je dobre vedomý, že pravá cesta vedie do neba, nepotrebné je teda ani kroka z cesty odvolať a odstúpiť od doterajšej. On ich nezdržiava, nežiada milosť ani sľúbenú dobročinnosť kráľovu. On za väčšie milosrdenstvo pokladá nekonečnú milosť Spasiteľa Krista pre všetkých, ktorí v pravej viere k Nemu sa utiekajú, okrem toho nebojí sa pekelného ohňa. Kristus je útechou, On ho prenesie do nebeského raja a rozptýli terajšie plamene a bolesti. Na túto odpoveď preklali ho vyšetrovatelia mečmi a rozkázali spáliť. Takto v pravej viere Syna Božieho, vyznávajúc, čo verí, a vzývajúc meno Božie, umrel. To sa stalo na deň svätého Bartolomeja apoštola, roku 1527 od narodenia Krista...

Latinský záznam v matrike pochádza z pera Ondreja Messertschmidta, slovenského farára ľubietovského, ktorý začal viesť matriku o 110 rokov neskôr. Neskorší nemecký záznam pochodí pravdepodobne od farára Agnera alebo od kantora a mestského notára Pavla Fabriho ml.

Ale martýrstvo Nikolaiho a Gregoriho je aj inde poznačené. Tak v správe z protokolu bratstva 24. plebánov na Spiši z r. 1557 sa uvádza: *„Okolo týchto časov alebo málo neskoršie spálili dvoch martýrov z Ľubietovej, ktorá je jedno zo siedmich banských miest, slobodnými zvaných, pre evanjelium Kristovo."* Ešte dávnejší je zápis Leonarda Stöckela, od roku 1539 rektora a potom farára bardejovského. Jeho opis udalosti je zachovaný v archíve maďarskej evanjelickej cirkvi generálnej v Budapešti.

Mnohé nasvedčuje tomu, že smrť Nikolaiho a Gregoriho mala úzky súvis s baníckou vzburou v okolí Banskej Bystrice v rokoch 1525 – 1527.

V roku 1927, pri 400-ročnej pamiatke upálenia Nikolaiho a Gregoriho, pričinením biskupa Dr. Samuela Zocha generálny konvent ev. a. v. cirkvi na Slovensku umiestnil mramorovú tabuľu do ľubietovského evanjelického chrámu. Ďalšia tabuľa je umiestená na čelnej stene evanjelického chrámu vo Zvolene, práve na námestí, na ktorom Gregoriho upálili.

Spracovala: J. M.

Pre potešenie duše

Milovaní. Pred nedávnom som čítal istý príbeh o človeku, ktorý sa rozhodol obdarovať svojho veľmi dobrého priateľa nádherným jabĺčkom, ktoré sám dopestoval vo svojej záhrade. Keď mu ho podaroval a ten sa daru potešil, hrialo ho to pri srdci. Obdarovaný si v duchu vravel, aké je to jabĺčko nádherné. Akú má krásnu farbu a prenikavo vonia. Istotne bude veľmi dobré. A poďakoval sa.

Keď prišiel domov, položil ho na stôl a obdivoval ho. Zrazu mu napadlo, že ho zanesie k susedom a podaruje ho malému dievčatku, aby ho potešil. Vzal jabĺčko a zaniesol ho dievčatku. Keď dievčatko uvidelo jabĺčko, očká sa mu rozžiarili šťastím. Veľmi sa mu páčilo. Zanedlho však dievčatku prišlo na um, že by jabĺčko mohlo zaniesť svojej starej mame, ktorá je chorá. Určite by ju jabĺčko potešilo, veď je v ňom veľa vitamínov, a tie starej mame určite pomôžu, aby sa cítila lepšie. Avšak ani u starej mamy toto jabĺčko dlho neostalo. Tá ním obdarovala pani poštárku, ktorá sa u nej zastavila s poštou, aby aj tej urobila radosť. Naveľa ho pani poštárka darovala pani kuchárke v škole a tá ho napokon cestou z práce darovala tomu človeku, ktorý ho pôvodne daroval svojmu veľmi dobrému priateľovi.

Milovaní. Nečakajme, že niekto urobí radosť nám, aby nás potešil a vyčaril na našej tvári úsmev a v srdci pocit šťastia. Dnes je na rade každý jeden z nás, aby sme otvorili takýto kruh radosti. Často stačí niekedy maličká iskierka dobra a svet sa okolo nás začne meniť, lebo láska je jediný poklad, ktorý narastá, keď sa rozdáva. Je to jediný dar, ktorý sa zväčšuje, čím viac z neho uberáme. Rozdávajme na všetky strany radosť, nebojme sa byť nezištnými darcami. Vedzme, že zajtra budeme mať oveľa viac ako dnes. Nezabudnime, veselého darcu miluje Boh *(porov. 2 Kor, 9,7)*.

Krásne, Bohom požehnané a radosťami preplnené dovolenkové obdobie vám všetkým zo srdca želá a v modlitbe vyprosuje váš

o. Martin Uhrík,
farár z Medzibrodu

Svätý Duch

J 14, 25 Toto som vám povedal, keď som bol s vami. 26 Ale Radca, ten Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, Ten vás naučí všetkému a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril. 27 Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva, vám ja dávam. Nech sa vám nermúti srdce a nestrachuje!

J 16,5 No teraz idem k tomu, ktorý ma poslal, a nik z vás sa ma nepýta: »Kam ideš?« 6 Ale srdce vám naplnil smútok. 7 Lenže hovorím vám pravdu: Je pre vás lepšie, aby som odišiel. Lebo ak neodídem, Tešiteľ k vám nepríde. Ale keď odídem, pošlem ho k vám. 8 A keď príde on, ukáže svetu, čo je hriech, čo spravodlivosť a čo súd. 9 Hriech je, že neveria vo mňa, 10 spravodlivosť, že idem k Otcovi a už ma neuvidíte, 11 a súd, že knieža tohto sveta je už odsúdené. 12 Ešte veľa vám mám toho povedať, ale teraz by ste to nezniesli. 13 Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy...

Duch pravdy.

Hľadáme slová. Slová, ktorými by sme vyjadrili staré pravdy, tie pravdy, ktoré po stáročia oslovovali ľudí, ale ktoré v súčasnosti sú akési „vyprázdnené", prestali oslovovať, prestali vyjadrovať základné pravdy života. Ktorým súčasná doba a súčasná generácie prestáva rozumieť. Hľadáme nové slová na vyjadrenie toho prečo žijeme, prečo vôbec existuje život, odkiaľ prichádzame a kam smerujeme pre našu dobu a pre budúce generácie. Slová na vyjadrenia toho všetkého, čo nás v živote trápi, na čo nemáme uspokojivé odpovede; prečo viac smútku, ako radosti, prečo je toľko utrpenia, bolesti, prečo lož víťazi nad pravdou, prečo vojny a nepokoje a rozbroje...

Svätodušné sviatky sú na to dobrou príležitosťou, keďže sú vyvrcholením tej najväčšej udalosti v dejinách, keď Boh – Stvoriteľ vstúpil do diania sveta v ľudskom tele, viditeľným spôsobom, aby obnovil to, čo bolo pokazené, dokončil, čo nebolo dokončené, aby nám síce v symboloch a obrazoch, ale predsa zrozumiteľne, stručne a zjavne vysvetlil o čom je náš život a ktorá je tá správna a najlepšia cesta a smerovanie. Všimnime si: Z Vianoc aj z Veľkej noci urobili supermarkety veľké sviatky, ale o Svätodušných sviatkoch mlčia, asi nevedia, čo s tým. A my sme občas na tom rovnako....

Všetky, aj súčasné problémy začali pri stvorení, v raji, dnes by sme povedali „pri skúšobnej akcii" stvoreného človeka. Išlo o vzťah človek – Boh a jeho základy. Človek bol stvorený do vzťahu lásky a závislosti. Aj s láskou aj so závislosťou boli a sú problémy. Lásku nanovo vysvetlil Ježiš: : Mt 5,43 Počuli ste, že bolo povedané: Milovať budeš svojho blížneho a nenávidieť svojho nepriateľa., 44 Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov, [dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú, čiňte dobre tým, ktorí vás nenávidia], a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú [a vám sa protivia]; viď aj 1J 4, 7 nn.

Napriek tomu väčšina podnes očakáva, že tí druhí sú povinní milovať nás!

A závislým už nechce byť takmer nikto. Na nikom, najmä nie na Bohu. Máme svoje zdroje.

Ježiš po skončení pozemskej „misie" odišiel späť, k Otcovi. V ľudskom tele sa akosi nepodarilo osloviť ani najbližších, - a možno áno, ale ináč, ako čakali - iba ak z kríža a od prázdneho hrobu, ale kto si to dnes všíma?!

Ale Ježiš poslal Ducha pravdy. Poslal Utešiteľa, Radcu, Ducha pravdy. Toho, ktorý všetko vysvetlí každej generácii a v každom čase. Aj dnes. Nemusíme hľadať nové slová, iba pozorne počúvať a vnímať súvislosti.

Najprv porozumieť „diagnóze" sveta a života a potom verne vykonávať predpísanú „terapiu".

Diagnóza je jasná od počiatku: smrteľná choroba, nevyliečiteľný, nepolepšiteľný. Musí zomrieť. Každý! To nám potvrdzuje každodenný život.

S terapiou máme dosť problémov: máme pred sebou „nové stvorenie", nového človeka. Terapia začína „pokorou - pokáním – zmenou zmýšľania" L 24,45-47. Pokračuje „znovunarodením", vzkriesením nového človeka v nás, pokračuje pravidelným každodenným užívaním a praktizovaním lásky, - občas je to beh na dlhé trate,- a to všetko vo viere a nádeji v lepší svet ES 676. Pavel to menuje rozumnou bohoslužbou, (R 12, ale kdeže je od toho naša „bohoslužba". Pridajme sa k tej Pavlovej!

Jozef Grexa

Influencer trochu inak

(Influencer/ka = osoba, ktorá má silu ovplyvňovať správanie a názory druhých)

Ako to môžeme robiť aj my, dnešní kresťania...

Nikomu nič nedlhujte, len to, aby ste sa milovali. Lebo kto blížneho miluje, naplnil zákon. Veď prikázania: nescudzoložíš, nezabiješ, nepokradneš, nevydáš krivé svedectvo, nepožiadaš, a ak je nejaké iné prikázanie, v tomto slove sú zhrnuté: Miluj blížneho ako seba samého. Láska blížnemu zle nerobí. Plnosťou zákona je teda láska. *(List Rímskym 13, 8 – 10)*

Deti, poslúchajte rodičov v Pánovi, lebo to je spravodlivé. Cti si otca a matku - to je prvé prikázanie so zasľúbením - aby sa ti dobre vodilo a aby si dlho žil na zemi. A vy, otcovia, nedráždite svoje deti, ale vychovávajte ich s prísnosťou a napomínaním podľa Pána. *(List Efezským 6, 1 – 4)*

Ako vyvolení Boží, svätí a milovaní, oblečte teda srdečné milosrdenstvo, dobrotivosť, pokoru, krotkosť, trpezlivosť. Znášajte sa vospolok a odpúšťajte si, ak by niekto mal sťažnosť proti niekomu; ako aj Pán odpustil vám, tak aj vy. A najmä priodejte sa láskou, ktorá je spojivom dokonalosti. A pokoj Kristov nech rozhoduje vo vašich srdciach, veď k nemu ste aj vy boli povolaní ako jedno telo; a buďte (za to) vďační. Slovo Kristovo nech prebýva vo vás bohato; vo všetkej múdrosti učte a napomínajte sa žalmami, hymnami, duchovnými piesňami a vďačne spievajte v srdciach Bohu! A čo činíte slovom alebo skutkom, všetko čiňte v mene Pána Ježiša; a ďakujte Bohu Otcu skrze Neho. *(List Kolosenským 3, 12 – 17)*

Veseľte sa v nádeji, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí. *(List Rímskym 12, 12)*

A zase vám hovorím: Ak sa dvaja z vás dohodnú na niečom na zemi, že budú prosiť o to, dostane sa im toho od môjho Otca, ktorý je v nebesiach. Lebo kde sa dvaja alebo traja zhromaždili v mojom mene, tam som medzi nimi. *(Evanjelium podľa Matúša 18, 19 – 20)*

Texty na zamyslenie vybrala
Renáta Rényeiová,
evanjelická farárka

Rádiové a rozhlasové putovanie

V tomto roku uplynulo 100 rokov od chvíle, kedy sa v Československu začali šíriť éterom rozhlasové vlny. Udalosť je významná aj tým, že Československo sa 18. mája 1923 stalo len druhou európskou krajinou s pravidelným rozhlasovým vysielaním, v tom čase pre prvých 250 koncesionárov. V Európe sa v tom čase vysielal pravidelný program len prostredníctvom BBC vo Veľkej Británii. Na Slovensko sa prvé rozhlasové vysielanie rozšírilo v roku 1924.

Rádiové radosti našej mladosti

Rádio bolo niečo čo nás, starších, v detskom veku, fascinovalo. Rovnako, ako dnešné deti mobily a počítače. Tajomná skrinka, umiestnená na čestnom mieste izby tak, aby všetci jej hlas dobre počuli, hovorila ľudskou rečou, spievala piesne a hrala hudbu. Zapínalo sa obvykle navečer, keď bolo po práci doma a na poli a, ako sme sa neskôr v škole dozvedeli, keď bol magnetickým poľom menej rušený príjem stredných a krátkych rádiových vĺn. Ja sám som začal vnímať rádio niekedy vo veku 4 - 5 rokov ako záhadnú skrinku s osvetlenou stupnicou a krásne nazeleno žiariacim „magickým okom", ktoré ma ako malého chlapca obzvlášť priťahovalo. Pripomínalo mi zelený rozkvitnutý kvietok, ktorý sa otváral a zatváral podľa nálady rádia, či skôr niekoho v ňom ukrytého. Maličkého škriatka...

Keď som bol občas sám doma, pokúšal som sa zistiť, kto je v tej tajomnej skrinke ukrytý a, najmä, ako sa tam dostal. Nepodarilo sa. Okrem rozžiarených „fľaštičiek" a čudných valčekov tam nikto nebol. Zato som zistil, že do rádia vedú na zadnej strane dva káblíky. Tie, keď som ich odpojil, spôsobili, že sa hlas v rádiu stratil. Káblíky viedli von cez okno a ďalej, jeden pod strechu a druhý do zeme. Túto záhadu rozlúštil pre mňa starý otec. A vysvetlil mi, že ten pod strechou je anténa prijímajúca rádiové vlny. Hoci som ani tie, na moje veľké počudovanie, nikdy nevidel. Rádio tak dlho zostávalo pre mňa veľkou hovoriacou záhadou, ktorú som sa usiloval odhaliť až do konca základnej školy. Príležitosť k pochopeniu, ako veci v rádiu fungujú, mi neskôr poskytol rádioamatérsky krúžok, ktorý som v rokoch 1960 – 1963 v škole navštevoval.

Doba elektrónková

Avšak náš záujem o to, ako takéto vecičky fungujú, nekončil bránami školy. Ako to už medzi kamarátmi býva, vždy sme obdivovali starších, ktorí niečo vedeli nie bežné zmajstrovať a niečím zaujímavým nás prekvapiť. Náš obdiv a rešpekt mali vtedajší ľubietovskí študenti banskobystrickej elektrotechnickej priemyslovky, najmä dvaja z nich. *Jožko Potančok* a *Ivan Helexa*, neúnavní konštruktéri kryštáliek, rádií, telefónov a iných zaujímavých elektrotechnických zariadení. Niekedy, ešte koncom 50-tych rokov skúšali na Záhumní pod Dubinou elektrónkové rádio na baterky, ktoré sami skonštruovali. Natiahli dlhú anténu, tú pripojili k rádiu a v slúchadlách alebo v reproduktore to hralo. Veľká vec. Bolo to po prvý raz, čo sa priamo pred našimi očami dostalo rádio von z izieb domovov a nepotrebovalo elektrickú sieť. Čosi úžasné. Prinášalo to nové vízie, ktoré sme hodlali v budúcnosti sami naplniť.

Inšpirovaní kamarátmi, vybavení základnými zručnosťami z rádioamatérskeho krúžku, ktorý na našej základnej škole dlhé roky trpezlivo viedol pán *Július Jančík*, sme nezaháľali a konštruovali sme vlastné kryštálky, ktoré, na počudovanie, po uzemnení a pripojení antény hrali cez vtedy ešte iba vojenské slúchadlá, bez zdroja elektrickej energie. V škole na fyzike nám vysvetlili záhady prírody obsiahnuté v kryštáli galenitu, v krúžku sme si to prakticky vyskúšali a sen o skonštruovaní vlastného rádia sa mohol začať odvíjať. V mojom prípade sa naplnil v roku 1962, keď sa mi podarilo skonštruovať moje prvé jednoduché elektrónkové rádio. Prinieslo mi veľa radosti – lebo riadne fungovalo.

V tom čase sa aj v obchodoch objavilo prvé prenosné elektrónkové rádio na baterky. Tesla Minor (1956 - 58), *obr. 1*, mala *45 V anódovú batériu* (kapacita 3 mesiace) a *1,5 V batériu* pre žeravenie vlákien 4 miniatúrnych elektrónok (kapacita cca 1 hodina). Rádio postupne vylepšilo aj interiér autobusov, kde na vtedy jedinej linke – „Ľubietová, železničná stanica – Povrazník a späť", páni šoféri Dimoš alebo Hronec ladili pre cestujúcich rozhlasové stanice na prvom elektrónkovom autorádiu Tesla 503 BV OMIKRON (1949), *obr.2*.

Obr. 1 Tesla Minor

Obr. 2. Autorádio Tesla 503BV OMIKRON

Doba tranzistorová

Po tom, čo *J. Bardeen, W. Brattain* a *W. Shockley* z Bell Laboratories v New Jersey v USA, dňa 23. 12. 1947 predviedli vedeniu spoločnosti prvý tranzistor, začala sa doba tranzistorová. V roku 1956 dostali všetci traja za vynález tranzistora Nobelovu cenu za fyziku. Netrvalo dlho a v USA ich vynález umožnil (v r. 1954) vznik prvého vreckového tranzistorového rádia na svete, *Regency TR1*. Doba tranzistorová prenikla aj cez železnú oponu a už v r. 1958 sa v socialistickej Tesle Přelouč zrodilo prvé československé prenosné tranzistorové rádio, tzv. tranzistorák, s tranzistormi vlastnej československej výroby, *Tesla T58* s 4,5 V batériou, *obr. 3*. Tranzistorák hral v rozsahu stredných vĺn výborne a mal tiež svetový dizajn, čo svedčilo, že Tesla skvele zvládla nástup nových trendov v modernej elektronike.

Obr. 3 Tesla T58

Obr. 4 Tesla 2702B „Doris"

Obr. 5 Tesla Zuzana 2710B

Technologická revolúcia vo sfére rádií pokračovala. Prekvapením bolo prenosné tranzistorové rádio, ktoré sa vďaka použitiu plošných spojov podarilo zmenšiť natoľko, že sa zmestilo do jednej ruky. Priekopníkmi sa po Američanoch stali Japonci, ktorí vyrábali a ponúkali výborné tranzistoráky miniatúrnych rozmerov. Tie mali výborný nadčasový dizajn a dobrý príjem rádiového signálu pre stredné a krátke vlny. Už v roku 1961 sa aj československá Tesla opäť blysla, a to prvým „tranzistorákom do vrecka", osadeným 6 tranzistormi, pomenovaným *Tesla 2702B DORIS*. A v roku 1964 i prvým „tranzistorákom do ruky", známym ako *ZUZANA*. Oba boli ladené pre okruh stredných vĺn a boli dokonca „oblečené", a to podľa vtedajšeích japonských trendov v pravej koži žltej či hnedej farby. Samotní Japonci používali na svoje prístroje prevažne čiernu farbu kože.

Môj sen o rádiách pokračoval, snímal som vtedy o tranzistoráku s exotickým názvom Doris. V roku 1964 som si z letných brigád našetril peniaze, okrúhlych 900 Kčs. S otcom sme sa poň vybrali do vtedy novučičkého bystrického Prioru. Avšak, ako sa často stávalo, práve v ten deň tranzistorák DORIS nemali, bol vypredaný. Pani predavačka ale pohotovo priniesla náhradu, elegantné japonské tranzistorové rádio *KOYO* (1964). Práve ho dostali spolu s menším rádiom AIWA, prvým na bežnom domácom trhu. KOYO však stálo pre mňa obrovskú sumu 1600 Kčs. Stál som tam bezradne, veď to bol skoro dvojnásobok toho, čo som si prácne ušetril. Ale moje sklamanie rýchlo rozptýlil otec. Bez zaváhania nákup odsúhlasil, pohotovo priložil chýbajúcu čiastku a krásne japonské KOYO našlo svojho majiteľa. Moja obrovská radosť sa ešte znásobila v momente, keď som, už vonku, naladil FM moduláciu a zaznel zvuk neuveriteľnej kvality zvuku. KOYO už malo AM aj FM moduláciu, čo bola vtedy úplná tranzistorová rarita. Odeté bolo v elegantnej čiernej koži a predávalo sa zabalené v atraktívnej krabici, *obr. 6*.

Obr. 6 Japonské tranzistorové rádio KOYO s AM a FM moduláciou

V Európe a USA sa do popredia dostávali noví a postupne veľmi známi výrobcovia rádií a elektronických výrobkov firiem *Grundig, Telefunken, Nordmende, Philips, ITT, GE* a pod. Stačilo sa prejsť po vtedajšom Tuzexe a o západných tranzistorových rádiách sa dal získať základný prehľad. Spolu s neodolateľnou túžbou mať jedno z nich.

V 70. rokoch minulého storočia prišiel ďalší vývoj tranzistorových rádií. Pôvodne komerčne deklarovaný počet tranzistorov (6 – 12) sa zmenil na označenie IC. To oznamovalo, že rádio obsahuje nový vynález – *Integrated Circuity* (integrovaný obvod), ktorý nahradil časť tranzistorov a zlepšil mnohé vlastnosti rádia. Pokrok prišiel aj v súvislosti s duálnym zdrojom energie (el. sieť/batérie), čo podnietilo opätovný návrat k prenosným rozmerom rádií, ich dizajnovo-atraktívnemu prevedeniu a neskôr dokonca k integrovaniu kazetových magnetofónov priamo do skriniek rádií.

80. roky priniesli prenosným tranzistorovým rádiám stereo-reprodukciu, povinne integrovaný stereomagnetofón s jedným alebo dvoma prehrávacími/nahrávacími miestami a často s veľmi atraktívnym dizajnom. 90. roky zmenili stolové prevedenia rádií na viacúčelové "kombajny", ktoré sme, dnes už neviem povedať prečo, nazývali "veže". Asi preto, že sa jednotlivé prístroje dali naskladať jeden na druhý do výšky. Mať doma vežu neznamenalo mať doma kostolnú zvonicu či mestskú vežu s hodinami, ale kombináciu: gramofón/CD, rádio-tuner, kazetový magnetofón s dvoma prehrávacími/nahrávacími miestami a stereo-zosilňovač s dvoma reproduktorovými súpravami.

Na začiatku milénia pokračovala miniaturizácia, opäť sa objavili prenosné rádia s CD prehrávačmi. Tie ešte koncom tisícročia nahradili kazetové magnetofóny. Dnes, v ére počítačov, sme zatiaľ skončili pri smartfónoch s integrovaným internetovým rádiom s globálnym dosahom. O slovo sa hlási už nová éra digitálnych rádií. Do histórie pomaly odchádza naše klasické analógové rádio, s príjemne lahodným HI-FI zvukom, ktoré nás verne sprevádzalo na púti životom. Onedlho ho nájdeme (a dnes už aj nachádzame) len v zbierkach technických múzeí.

Ing. Dušan Kordík, PhD.
(pokračovanie v budúcom čísle)

Na zamyslenie

Nič nie je dobré alebo zlé samo osebe. Zlým alebo dobrým to robia len naše myšlienky.
Ak sa stretneš s niekým, kto je na teba agresívny, pamätaj, že máš pred sebou niekoho, kto sa práve necíti dobre.
Každá myšlienka, ktorá nás napadne, ovplyvňuje našu náladu a naše zdravie.

Živió!

V živote každého z nás sú chvíle jedinečné a neopakovateľné... Takou neopakovateľnou chvíľou v živote človeka je určite oslava narodenín. Ak sa jedná o okrúhle životné jubileum, je to chvíľa o to viac výnimočnejšia. Dňa 24. marca 2023 naša spoluobčianka Irenka Filadelfiová oslávila 90. narodeniny.

Pani Irenka nepozerajte sa spiatky a tešte sa z krásnej 90-tky.
Veď život rýchlo letí ako šíp a ako ho prežiť, nevie predsa nik.
Nech krásne spomienky sa k Vám vrátia a všetky zlé nech sa stratia.
Prajeme Vášmu telu zdravie, ruke pevný stisk, pokoj v srdci a nejaký zisk.
Nech navždy Vaša dobrá duša rastie, nech Vám dá Pán Boh zdravie, lásku, šťastie.

Žihľava – viac ako nepríjemná burina

Kontakt so žihľavou je zvyčajne spojený s miernou bolesťou a nepríjemným pálením. Ako burinu ju likvidujeme motykou, rýľom a chemikáliami. Je to však správne? Mnohí z nás si myslia, že nie. A je to správne, pretože žihľava je jednou z najstarších liečivých rastlín na svete. Čo okrem popŕhlenia táto rastlina dokáže?

Žihľava – bohatá na vitamíny a minerály

Táto rastlina obsahuje veľa minerálnych látok, životne dôležitých látok, stopových prvkov, draslík a vitamíny A a C. Ako teda najlepšie bojovať proti jarnej únave s rastlinkou, ktorá je taká bohatá na výživné látky?

Žihľava však nie je dobrá len pre človeka. Je tiež schopná „dekontaminovať" znečistenú pôdu, v ktorej rastie. Reguluje obsah železa v pôde, a tým pozitívne ovplyvňuje všetky rastliny vo svojom okolí. Ako rastlina vytvárajúca dusík väčšinou kopíruje obrábané pôdy a rastie zvlášť dobre na pohnojených, človekom obrábaných pôdach. V divej prírode sa s ňou stretávame len zriedka.

Najlepší čas na zber žihľavy

Žihľavu je najlepšie zberať od marca do augusta, pretože vtedy sú bylinky mimoriadne čerstvé a šťavnaté. Pri zbere pozor: najlepšie je nosiť rukavice, aby pŕhlivé chlpy nespôsobovali nepríjemné pľuzgieriky. Ale nebojte sa, len čo sa listy spracujú, už vôbec nepália a dajú sa bez obáv zjesť.

Tip na použitie žihľavy ako potraviny: Používajte mladé listy, ktoré práve vyrašili zo zeme.

Žihľavový čaj ako jarná kúra

- *1-2 čajové lyžičky čerstvých alebo sušených listov žihľavy (nakrájaných, resp. rozdrvených na malé kúsky)*
- *¼ litra vriacej vody*

Listy žihľavy zalejte vriacou vodou, nechajte 5 až 10 minút lúhovať, čaj sceďte a pite po malých dúškoch.

Vychutnajte si žihľavu ako zeleninu (4 porcie)

- *1 ½ kg čerstvých končekov žihľavy*
- *50 g údenej slaniny*
- *1 stredne veľká cibuľa*
- *štipka soli*
- *štipka korenia*
- *voda*
- *trocha múky*
- *šľahačka*

1. Čerstvo nazberané končeky žihľavy umyte a oblanšírujte.
2. Potom žihľavu zomeľte na mäsovom mlynčeku, podlejte vodou, dochuťte soľou a korením a povarte domäkka.
3. Zo slaniny, cibule a múky pripravte cibuľovo-slaninovú zápražku, pridajte k zelenine a priveďte do varu.
4. Nakoniec pridajte šľahačku.

Rastlina je vhodná nielen na konzumáciu, ale nájde svoje využitie aj v starostlivosti o vlasy. Veľké množstvo vitamínov, trieslovín, minerálnych solí a aminokyselín posilňuje pokožku hlavy a podporuje rast vlasov.

ĽUBIETOVSKÉ NOVINY, štvrťročník vydávaný obcou Ľubietová pre lepšiu informovanosť občanov • Vydáva: Obec Ľubietová. EV 5477/17 • IČO vydavateľa: 00313564 Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obecný úrad Ľubietová, Nám. V. Dunajského 1/1, 976 55 Ľubietová • tel: 048/228 90 10 • e-mail: noviny@lubietova.sk www.lubietova.sk • Poverená vedením redakčnej rady: Bc. Jana Majerová • Redakčná rada: Soňa Pupalová, Mgr. Mária Vidová, Mgr. Florentína Prôčková, CSc. • Grafická úprava a tlač: DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica • NEPREDAJNÉ • Niektoré texty sú bez redakčnej úpravy • REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO KRÁTENIA A ÚPRAVY RUKOPISOV! Zadané do tlače: 29. 6. 2023 • Vydavateľ nezodpovedá za obsah a pravdivosť reklamných a inzertných oznamov • ISSN 2454-0501 • **Uzávierka budúceho čísla 8. 9. 2023**